

Nyheter

GP granskar: Larmet från 112

Ann-Louise Andersson, verksamhetschef för Sjukvårdens larmcentral, säger att de längre väntetiderna delvis beror på att sjuksköterskornas intervjuer nu tar längre tid.

Patienter i livsfara får nu vänta längre på ambulans

När olyckan är framme eller livet är hotat är varje sekund värdefull. Men efter att Sjukvårdens larmcentral tog över prioriteringen av ambulanslarm har väntetiden ökat för patienter med akut livshotande tillstånd. Det tar nu en minut längre för ambulanserna att komma fram.

Det var under hösten 2017 som Sjukvårdens larmcentral skapades av regionen efter ett kritiserat avtal med SOS Alarm som innebar kraftigt ökade kostnader för skattebetalarna. Det var ändå värt det, menade regionens ledande politiker och tjänstemän, eftersom satsningen skulle leda till bättre vård. Till skillnad från tidigare skulle endast sjuksköterskor svara på larmen. Meningen var att det skulle innebära högre patientsäkerhet, bättre användning av samhällets resurser och att patienterna skulle komma till rätt vårdenheter snabbare. Genom att minska antalet felaktiga ambulansutryckningar skulle vården dessutom spara pengar.

– Antalet korrekta ambulansutryckningar ökar. Vårdens resurser används därmed bättre och patientsäkerheten ökar, sade Ann-Louise Andersson, då tillförordnad chef för Sjukvårdens

larmcentral i våras till regionens nättidning VGR-fokus.

Men GP:s granskning visar att det hittills inte har blivit säkrare att ringa 112 för de som har akut livshotande tillstånd. Dokumentation från Sjukvårdens larmcentral visar att det tvärtom tar längre tid för ambulanserna att nå patienter med högsta prioritet. 73,7 procent av ambulanserna var i maj framme inom 20 minuter – en minskning från 76,4 procent samma period året innan. Ambulanssjukvårdens mål är att siffran ska vara 90 procent.

I snitt tar det nu en minut längre att nå fram till de här patienterna. Enligt Ann-Louise Andersson, verksamhetschef på Sjukvårdens larmcentral, beror det delvis på att intervjuerna som sjuksköterskorna gör tar längre tid.

– Därför har det dragit ut lite längre på tiden innan man har fått iväg den här prio ettan men inte

i något fall har det varit någon patientrisk med i detta, säger hon. **Men det handlar om en minut extra om man har andnöd eller hjärtattack eller stroke?**

– Som sagt inga patientskador eller risker för patienter har vi upptäckt. **Det skulle väl ändå kunna innebära en risk – det finns väl en anledning till att man har det målet?**

– Jo men visst, absolut. En del i det hela är ju att det handlar om vår medicinska intervju, en annan del kan ju också vara att överkopplingen från operatören och larmcentralen tar några sekunder, sedan handlar det också om hur många ambulanser man har lediga för tillfället och hur fort man får ut en ambulans. Så det är många olika aspekter i detta, vi vet ju inte exakt vad det beror på men självklart ska vi på larmcentralen bättra oss på den punkten.

Hon förtydligar att det direkt larmas ut en ambulans innan larmcentralen tar över samtalet i de fall där SOS Alarms operatör konstaterar att det handlar om fara för liv enligt deras index. Det handlar dock endast om något samtal om dagen, av hundratals prio ett-uppdrag.

Sjukvårdens larmcentral delar lokaler med SOS Alarm i deras lokaler. SOS Alarm tar emot det första samtalet till 112 och om det handlar om vårdärenden i Västra Götaland

tar regionens larmcentral över den medicinska bedömningen, prioriteringen. SOS Alarm sköter sedan själva dirigeringen av ambulanserna på väg till sitt mål.

Från början skulle Sjukvårdens larmcentral svara på alla vårdssamtal med start våren 2018. Det lyckades de inte med och under tiden fick SOS Alarm täcka upp. I april i år tog till slut larmcentralen över ansvar för att svara på 100 procent av vårdssamtalen, något de fortfarande inte har lyckats nå upp till. Även nu måste alltså SOS Alarm täcka upp en del av samtalen.

Under samma period har anmälningarna inifrån vården rörande larmhanteringen ökat. 2016 och 2017 kom det in två Lex Maria-anmälningar per år som rörde SOS Alarm i Västra Götaland. Under 2018, efter att Sjukvårdens larmcentral skapats, ökade antalet anmälningar till tre och bara hittills i år har tre anmälningar kommit in.

Anmälan i mars 2018:

En anhörig ringer in om en man med hjärtproblem. Symptomen tolkas som panikångest och ingen ambulans skickas. När den anhörige ringer igen har mannen börjat krampa och under samtalets gång slutar mannen att andas. Mannen avlider.

Anmälan i juli 2018

Trygghetsjouren ringer om en patient med andnöd. Ärendet bedöms inte som livshotande, trots upprepade kontakt med 112. Patienten avlider.

Anmälan i december 2018:

En man som slagit i huvudet utomhus på Avenyn får vänta på ambulans eftersom hans ärende inte prioriteras tillräckligt högt. Man-

nen avlider sedan på sjukhus av sina skullskador.

Anmälan i februari 2019:

En person som blivit påkörd av en bil får ingen ambulans eftersom han befinner sig i närheten av Sahlgrenska akutmottagning. I stället får personer på plats kontakta akutmottagningen som får flytta honom manuellt.

Anmälan i mars 2019:

Ett barn med mycket allvarlig infektion får ingen ambulans eftersom operatören inte kan tolka barnets symptom. SOS Alarm skickar samtalet till larmcentralens sjuksköterskor som inte besvarar samtalet.

Anmälan i juli 2019.

En kvinna har buksmärtor och påverkad andning. Hon blir sämre men prioriteringen ändras inte. Först vid de tredje samtalet får hon högsta prioritet, vilket hon skulle ha fått från början.

– Lyckligtvis är det så att Lex Mariorna är ju väldigt, väldigt få så en ökning från två till tre, vi bedömer inte att det säger någonting om kvalitetsutvecklingen i Västra Götalandsregionen. När vi rör oss med så små tal så blir det ju väldigt händelsebaserat att det råkar vara tre två år och det råkar vara två stycken två andra år, säger Ronald Krantz, affärsutvecklare på SOS Alarm i Göteborg.

Men hade man inte kunnat förvänta sig att det skulle minska när ni nu har en mindre del?

– Nej vi har inte dragit de slutsatserna.

Bild:
Petter Trens
bild@gp.se

Tobias Andersson Åkerblom
tobias.andersson.akerblom@gp.se

Nästa del: Kostnaderna för 112-satsning har ökat

GP granskar vad skattebetalarna får för sina pengar.